

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

L' almoneda de don Francisco

—¡Que se remata, senyors, que se remata!...

DE DIJOUS Á DIJOUS

CADA dia es més gros el desordre que reyna en el camp liberal ab motiu de la disputada jefatura. Els cap-pares que la pretenen y las colles que respectivament els apoyan no han pogut lograr fins ara la més mínima intel·ligència, no ja respecte á la persona que ha de ocuparla, ni tant sols sobre 'ls medis que han d'emplear per efectuar la designació de aqueixa persona.

De manera que aquest instrument de govern ab que contava la monarquia, es un instrument que no sona: està tot esquerdat, se'n va a trossos y es molt difícil que pugui tenir compostura.

No reynan millors vents en el camp conservador. En Villaverde fa 'l cor fort, pero té á les entranyas la punyalada que li va inferir en Silvela ab la seva daga florentina. La porta encara clavada; pero á penes se reueixin les Corts li traúran, no sense avants remorejant y 'n sortirà la sanch á dojo fins á costarli la vida. Tal es la trista sort que se li espera. Ja's parla de la probable constitució de un ministeri Azcárraga, que no tindrà altre objecte que 'l de omplir un buyt y anar tirant mentres pugui.

Aquests días *El Imparcial* ha obert contra 'l govern una campanya ab motiu de les desaforades persecucions que s'exerceixen contra 'ls propagandistes republicans. *El Imparcial*, el periòdic que té un dels seus redactors en el ministeri... Se diu qu' en consonància ab el disgust del seu periòdic el Sr. Gasset ha amenassat ab presentar la dimissió provocant una crisi. Y una crisi ministerial en aquests instants fora realment molt grave. Per un punt s'escorran les mitjas.

La veritat es que les persecucions contra la propaganda republicana han arribat al últim extrem del desenfré. La menor censura á la forma monàrquica—cosa que toleran les lleys del país—se considera un delicto gravíssim per qualsevol delegat de policia, que sense més ni suspén el meeting y procedeix á la detenció del orador.

Així va efectuarse fa pochs días á Santander; així també á Madrid, sent detingut l'eloquent propagandista Sr. Dorado, condutit a la presó y entre-gat jutje, 'l qual se nega resultalt a concedir-li la llibertat, ni ab fiansa ni sens ella. Si en lloc de manifestar llealment lo que pensa, el Sr. Dorado hagués perpetrat un delicto comú, de fixo que gosaria de majors consideracions per part dels funcionaris encarregats de administrar justicia.

La ceguera autoritaria arriba fins á tal extrem, que 'l divendres de la setmana passada fou detingut á Tarragona, un diputat de la nació, el Sr. Nougués, per disposició de l'autoritat militar. 'Es que 'l ram de guerra ignora que 'ls representants del poble en Corts són inmunes y únicament poden ser detinguts cas de ser sorpresos en flagrant delicto?

Y quin delicto tan grave es aquest que s'imputa al Sr. Nougués? ¡Horrorissem! L'haver reproduït en un periòdic que dirigeix un article de 'n Lérroux, que va veure la llum en *La Publicidad*, sen-sa que ni á n'aquest periòdic ni al autor del article, ningú absolutament els molestei per res.

Ara tenint en compte que Tarragona pertany á la mateixa jurisdicció militar que Barcelona, 'veurà el lo anòmal, per no dir lo destarat de la detenció del Sr. Nougués, la qual certament no va prolongar-se, perque 'l govern mateix va tenir que reconéixer que aquesta vegada havia ficat els pens á la gallada, no tenint altre remey que ordenar immediatament la llibertat del detingut.

Així va evitarse de moment una serie de manifestacions de disgust que 'l poble anava á celebrar, posant als poders públics en un verdader compromís.

Pero y quina responsabilitat s'exigirà als que han comès el desafur de detenir indegudament á un diputat de la nació? Deixém que les Corts se reueixin, y allí podrà ventilarse aquest assumptu, com tots els altres de la mateixa especie, que han deixat en descubert als despotas de *rayadillo*, en lo que atany al cumpliment de les lleys de la nació. Allá s'ventilarà tot, y 'l pafe imparcial serà qui en última instància pronuncihi 'l seu fallo irrevocable.

El partit republicà va creixent en forsa y entusiasme.

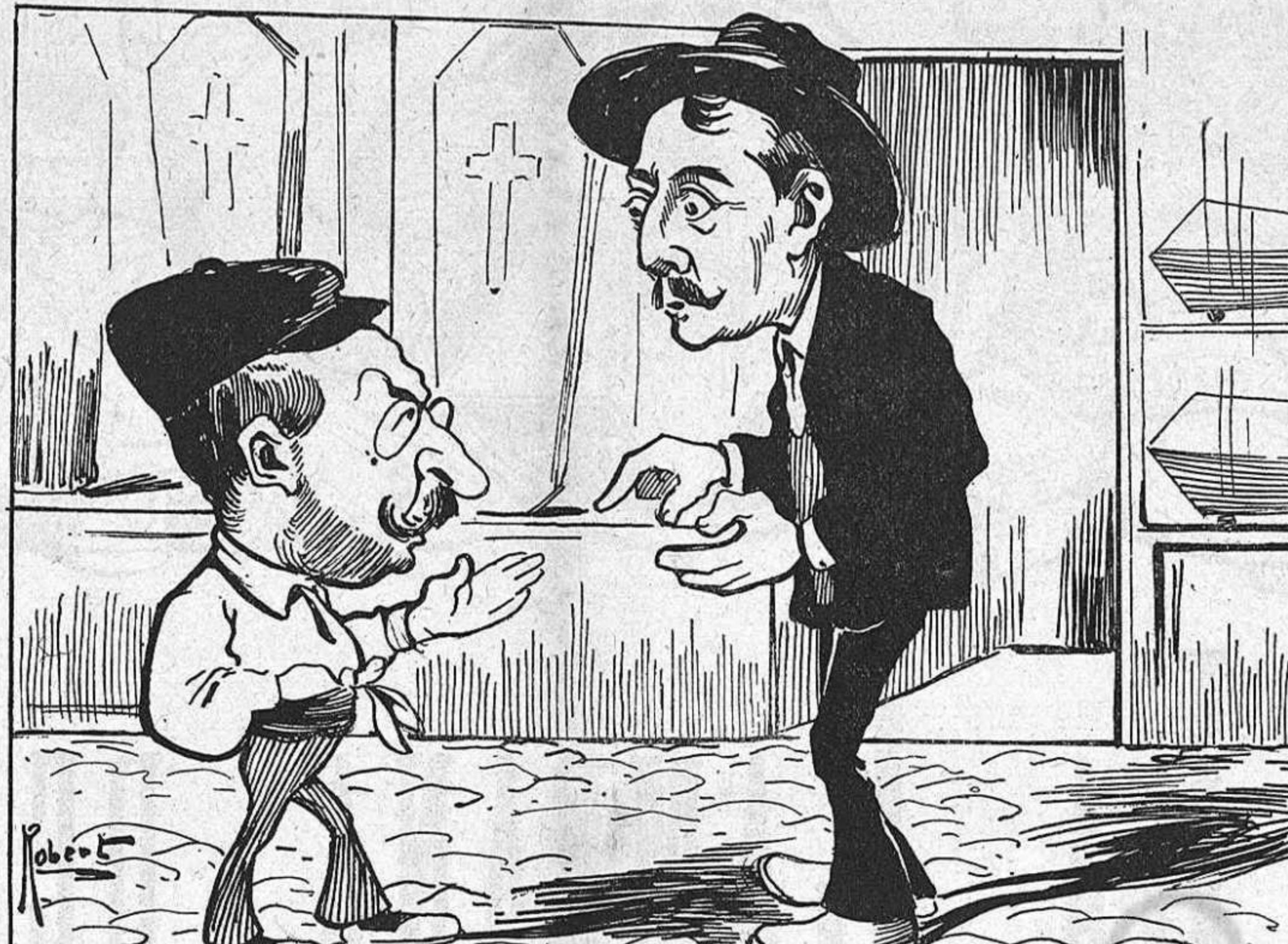
Las tentatives que s'han fet á Barcelona, pera constituir una coalició reaccionaria y elegir á un arcaide sense escrivplets, que 's comprometéns á guanyar á tota costa las pròximes eleccions municipals, han fracassat per complet.

No son pera ser contats els papers ridícules que han fet alguns personatges ab les seves conferències, viajes á Madrid, dimissions y altres cabriolas pel mateix istil. Tractaven de impo'-se per medi del terror y han acabat fent riure á tothom. Al últim s'han hagut de convéncer de que no tenen electors, ni elements pera preparar y realizar las tupinadas. Han vist al Lleó republicà qu'esté ben despert y ben resolt á no deixar-se arrebatar la presa. Fine han hagut de renunciar al plan maquiavèlic que portavan entre mans, de sembrar la discordia, la divisió y 'l desconcert en el camp republicà. Està ben vist que 'ls que s'ho proposin, ga'-tarán el temps en va.

La importància, la decisió y 'l entusiasme dels republicans va posar-se de manif-st, dijous de la setmana passada, en la Festa de la Llibertat, celebrada en la vella plassa de Tarragona que resultà magnífica, y 'l dissapte á la nit en la recepció del senyor Blasco Ibáñez que sigüe imponent y conmoveadora.

Si faltava un nou dato pera demostrar lo molt y bé que 's traballa, bastara consignar que s'acosta á 30 mil el número de republicans que expontàneamente s'han inscrit en el cens del partit únic que acaudilla en Salmerón. Calculis els que aquests portan al darrera, y 's trobarà que may, pero may

En Cavieritu buscant aliats

—Si m'fan arcalde ¿puch contar ab vosté, don Benet?
—Com á correglionari, nó; ara, com á bagulaire, mani y disposi.

havia existit á Barcelona un' agrupació política tan numerosa y tan ben organisa-

PEP BULLANGA

LAS PRÓXIMAS ELECCIONES MUNICIPALS

I
CONSIDERACIONS GENERALS

o hem de esforçarnos molt pera fer ressaltar la importància de les pròximes eleccions municipals. La constitució dels Ajuntaments que temen una influència tan directa en la vida dels pobles, no pot ser indiferent als ciutadans, quals interessos estan cridats á administrar y quals necessitats tenen l'oblígació de satisfer. La pau y 'l benestar de un poble poden dependre y depenen en gran part del zel, de l'honorat d'els y de l'aptitud dels administradors del municipi.

Baix aquest punt de vista les corporacions municipals hauran de ser entitats purament administratives, y tindran rahó els que sostenen la tesis de que 'ls millors regidors són les persones que ofereixen majora garantías del fidel cumpliment del seu càrrec, ab abstracció absoluta y completa de la política.

Pero aquest ideal no es possible sino en aquells països definitivament constitutius, y que no tenen que resoldre una serie de problemes candents relacionats ab la política. Ho serà aquí á Espanya el dia qu'estigui estableert definitivament el govern del poble pel poble: el dia que la República imperi com a forma definitiva de govern, gosant els municipis de un grau d'autonomia que 'ls posi á cuber de tota ingerència extranya, agena á les atribucions de les comunitats municipals.

Avuy els Ajuntaments, á més de administrarlos per la seva essència, son polítics per les sevasesnecessitats. Tals els ha fet y en aquest caràcter els manté l'actual règim.

Digun sino perque s'arroga 'l govern de la nació la facultat de nombrar arcaides de R. O en les poblacions més importants de la nació, arrabat a les corporacions municipals el dret de conferir la presidència del Ajuntament al regidor nés grat á la majoria dels seus companys. ¡Y cuidado que 'n porta de disgustos en els pobles y de perurbacions en la marxa administrativa la designació dels arcaides de R. O., els quals, la major part dels devenys, estan en pugna oberta ab la corporació que presideixen!

Si 'l govern obra així, es senzillament perque així convé als seus fins polítics. Se'n riu plà de la bona administració y de la tranquilitat dels pobles, mentre puga ficar la vara de arcalde, á manera de cunya ó de tascó, en el buscall dels Ajuntaments, pera traure'n estella.

Son ademés les corporacions municipals el baluard del caciquisme, plaga asquerosa qu'es la causa de la major part dels mals que afi geixen á la esventurada Espanya. Dintre del municipi el caciquisme fa de les seves, tenint medios de sobra per exercir les majors injustícias, afavorint als amigats y fastidiants als contraris ab agravi de la llei y de la equitat. Tant cert es així que si se li tragés al caciquisme el domini dintre de les corporacions municipals seria impotent y quedaria desarmat pera prosseguir las vergonyoses empreses d'exploitació iníqua del país.

Vegí, doncs, ab això sols, lo molt que importa exercir dintre de les corporacions municipals l'accio francament polìtica en un sentit determinat. Convé combatre fins á extirparla la política viciosa

dels governs y dels cacichs, per medi de la politica lleal y honrada dels bons ciutadans.

Y serà un' honra pel partit republicà si logra substituir les malas arts dels cacichs per un règim d'equitat, de imparcialitat, de justícia y de civisme que sigui 'l distintiu de la gestió republicana dintre de les corporacions municipals.

Baix aquest aspecte els Ajuntaments poden y deuen ser escoles pràctiques ahont se formen els homes públics altruistes, desitjosos de prestigis y de respecte, al consagrar-se al de dels seus conciudadans. No 'ls ha de ser gens difícil la transformació en institucions útils y progressivas de aquelles corporacions que moltes vegades no han sigut més que covas de iniquitats y laboratoris d'enredos al servei exclusiu de les oligarquies imperants, còmplices, encubridors y més de un cop partícipes de les seves explotacions y robatoris.

La regeneració d'Espanya ha de començar principalment per la regeneració de la vida municipal. Els municipis son les arrels del arbre de la patria. Vigorísimas y netejemals de filoxera, abonenlas ab la nostra abnegació, y 'l arbre creixerà pompos, traúra hermosa florida y á la fi donarà bon fruyt.

Pero las pròximes eleccions tenen ademés, cir-cunstancialment, una trascendència extraordinaria.

El desvetllament vigorós del partit republicà, que va revelar-se a tanta forsa, primer en las eleccions de diputats provincials, y algunas setmanas després en las eleccions de diputats a Corts, ha de alcançar la seva consagració definitiva en las próximas eleccions de Ajuntaments. Tothom, y 'l govern en primer terme, las considera com una especie de plebiscit entre la monarquia y la República. El cos electoral ha de dir si està content amb l'actual estat de coës o si preferix un ordre polític d'emanciació més acomodat que l'actual á las aspiracions dels pobles moderns.

D' aquí 'l frenesi de les oligarquías monàrquicas que no sembla sino que hajan perdut el seny, al entreveure que 'l poble ab un acte d'ènergia y de resolució pot repudiàrlas, derrotantlas en les urnas.

Per inspirar poca confiança en Silvela y en Maura, considerarots dotats d'escas-sas energies per arrostrar el moviment republicà, se va fer l'última crisi ministerial. La principal missió confiada á n'en Villaverde y á n'en García. Així es de derrotar al partit republicà, sense reparar en els medis.

Y de aquí ha vingut aquesta política rabiosa contra tota manifestació republicana: las persecucions contra la premsa y contra 'ls oradors dels meetings, posats á mercé de qualsevol delegat de policia, y la sar ya ab que han sigut encusat y empresonats, encare que per pocas hores, dignes diputats de la minoria republicana, ab burla y escarni de la seva inmunitat parlamentaria. De aquí aquesta serie de imprudències que no semblan tenir altre objecte qu'esperar al poble, treure'l de test y llençar-lo á determinat terreno pera abocar damunt d'ella la forsa pública y aniquilarlo.

Pero tot ha sigut en va: als governants de la por se 'ls ha coneugut el joch y ningú s'ha prestat á secundarlo. Avants agotaran elles les seves brutalitats, que no perdrà 'l partit republicà la serenitat per seguir el camí ab impavidés, fins arribar al terme gloriós del seu viatje, empresa de la qual te empunya l' hora.

Res hi perdém ab que 'ls governants se descomponguin: cada una de les arbitrarietats que cometen com més eficacia que mil discursos de propaganda.

A les urnas ens veuré el pròxim mes de novembre, y aquell crit, aquella clamorosa á la forma de govern que resumeix tots els nostres ideals y que avuy se 'ns prohibeix alsar en las nostres reunions, brollarà aixordador de las urnas electorals, proferit per las papeletas en elles depositades per l'avallanza dels electors republicans.

De manera que de una prohibició tan insensata com pueril se 'n derivarà un fet de la més alta trascendència.

Perque podrá encare subsistir durant algun temps el quartet edifici que aixopluga tots els abusos y tots els privilegis, pero si una gran part d'Espanya com es d'esperar, se decideix á elegir Ajuntaments republicans, aquesta gran part d'Espanya, precisa-

ment la més viva, la més alentada, la més viril, la més influyent, viurà en plena Repùblica, pesi á qui pesi, anticipant aixís l'obra de la Revolució.

P. K.

EL FRACÀS DE UNA TENTATIVA

La llealtat que ha sigut sempre la norma de LA CAMPANA DE GRACIA, aném á abordar una qüestió delicada, que á pesar dels esforços que fan algúns infelisos mal avinguts ab la preponderància del partit republicà en nostra ciutat, estém segurs que no tindrà aquí la més mínima trascendència.

Ens referim á la visita que soptadamente va fer á Barcelona el diputat per Valencia, D. Rodrigo Soriano, y als propòsits que se li atribuïren desde bon principi, confirmats en una fulla solta que baixa la seva firma y publicar-se, y en la qual prometia tornar á venir, arrancar máscaras y realzar no sabé quinas altres hassanyas... després de qual pu-blac i de la mateixa manera sobtada ab que havia vingut, va girar qua y va tornar á marxar.

Comensaré per confessar que nosaltres no varem sentir fred ni calor, ni quan l'arribada, ni durant l'estancia de aquest senyor en la nostra ciutat. Tamoc n'hem sentit després de haver anunciat els seus propòsits pera lo successiu. Si realment s'empenia en realisarlos, per ell farà, contra ell traballarà, més que contra qualsevol de las personas que més mérits han contret en el desvetllament y en la sólida organiació del partit republicà barceloní.

Creure que 'l Sr. Rodrigo Soriano pel mer fet de haver sigut padró d'escàndol á Valencia, pot ser-ho igualment y ab idèntics resultats á Barcelona, es un concepte erròneo y sense cap fonament que pugui abonarlo, y de això se 'n convencerán molt prompte, si es que ja no n'estan convenuts pel mal èxit de sa primera tentativa, el mateix Sr. Soriano, si ha vingut spontàniament y per la seva propria, única y exclusiva voluntat, y 'ls que van enviarlo á buscar, si es cert com se diu, que la seva vinguda no sigüe spontànea, sino solicitada.

¡Solicitàt per quí! ¡Vagin'ho á saber! Pero á jutjar pels indicis, la jactança dels primers instants va fer traïció á alguns descontents, que per fortuna no arriban á mitja dotzena, y que sempre s'han donat á conéixer tant per les seves ambicions desmesuradas, com per la seva impotència manifesta en tot lo que impliqui traball y sacrifici. Son els eterns dissidents de totas las organiacions sempre que no veuen satisfets las seves exigències á ocupar llocs que verdaderament donan probas de no meréixer ab la seva conducta atrabilària y desatenduda. Son els que no havent pogut erigir-se en cacichs, únic caràctre pel qual mostran verdaderas aptituds, atribuixen intencions de constituir un caciquisme republicà, als que plens d'ardiment y abnegació han contribuit á vigorizar y aegantar las forces republicanes avants adormides y desconcertadas, captantse la confiança dels elements actius y de las masses. Semblants aquells descontents al gos del hotel, ni fan ni voldrian deixar fer. Pero 'l poble que 'ls ha coneugut y va fent, en bona y grata companyia deles que d'ell han rebut la missió de guarirlo y condonar-lo, en la present campanya, terror constant dels enemics de la República.

També aquests enemics poden haver influït en la vinguda del Sr. Soriano. Quan no altra cosa ho dona á compendir l'apressurament, la sollicitud ab que 's feren eco dels propòsits del diputat per Valencia. ¡Ab quina spontaneitat més ingènua y al propi temps més sospitosa anuncien el seu viatje y donaren compte de la seva arribada! ¡Ab quin afany consiguen en el seu periòdic tots el pasos que dona aquí D. Rodrigo, totas las gestions que practicà, exagerantlas, inflantlas, procurant trèure-hi punta, fins al extrem de convertir un refrigeri casullà donat al Sr. Soriano per un seu amic particular, en un banquet de la més alta trascendència política, contra 'ls suposats cacichs, contra 'ls pretenses explotadors de la confiança del poble republicà! Y tan bon punt el Sr. Soriano etjegà la seva fulla, ab quina bona intenció la varen acullir aquests periòdics monàrquics, sense reparar —tan preocupats estan!— en que al efectuarlo no feyan més que ensenyar l'orella! L'un parlava del *cisma republicà*; l'altre, l'*Avi Brus*, ab tota la seva serietat y desentegada 'n reproduïa alguns fragments, manifestant que s'acostava l' hora en que fins ells, els pàdics monàrquics, haurien de tancar les orelles davant del escàndol que s'anava á armar; l'altre, en fi, *La Veu de Catalunya*, reproduïa la fulla per enter, constituintse en paladí de les aspiracions sorianistes.

Y son aquests els elements en que pensa apostar 'l Sr. Soriano pera perturbar l'armonia del partit republicà de Barcelona? ¡Infelis! Si s'haurá figurat que aquest poble que sab barrejar els seus entusiasmes ab el seu esperit reflexiu, s'entregarà sens més ni més al primer pinxo de la ploma que pretengui escandalizarlo, fins tenint la ferma convicció de que aquest pinxo, ja siga per despit, ja per interès, ja per ridícula petulancia, traballa descaradament en contra de la causa del poble y en contra de la causa de la monarquia!

fessor qu' ell mateix las ha despertadas ab la seva falta de talent y d' oportunitat y ab un excessò incomprendible de audàcia cega.

**

Que torni, donchs, si à tant s' atreveix.

La resposta ja va trobarla aquí mateix durant la seva estància, abont ni un sol republicà de significació va posar-se al seu costat—à pesar dels bombos qu' ell mateix va donar-se de que havia tingut una gran rebuda, en el seu periòdic *El Radical* de Valencia acreditantse de solemne traperac.

Ell mateix sabrà à horas d' ara que aquella fulla ab pretensions de *matasiete* y *espantaço* que va publicar, acullida ab regositoj sols pels periòdics monàrquics, va promoure un moviment general de retxifila en el camp republicà.

Y encare que tan bon punt s' anunciació l' arribada à Barcelona del Sr. Blasco Ibáñez, aprofités un pretext pueril y se'n anés à Madrid, à demanar que se li ensenyessin les probas materials de una imputació que se li havia fet per un corresponent telegràfic, no pot ignorar lo que ocorregué à Barcelona la nit del dissapte. Com à home prudent va fer bé en tocar pírando, evitantse l' disgust de presenciar la manera que'l poble republicà barceloní, tingué de respondre à les seves pretensions, à la seva fulla y à les seves bravucónades.

En temps normal, el Sr. Blasco Ibáñez, que conta aquí ab molts amics y admiradors, hauria trobat à l'estació mil, dos mil persones tot lo més, desitjoses de donar-li la benvinguda. En canvi, dissipate, à una hora avansada de la nit, afroantat à peu dret el considerable retràs ab que va arribar el tren, hi trobà una multitut immensa, incontable, que'l vio-torejà, l' aplaudí, l' ovacionà presa del més frenètic entusiasme. Pocas recepcions hem presenciat tan colossals, tan uaníme y al mateix temps tan espontànies. Se realisà sense preparació, contra la voluntat de las autoritats enemigas de permetre la més mínima manifestació pública pels carrers. Basà una gacetilla inserta en *La Publicidad* anunciant l' hora de l' arribada, porque'l partit republicà hi assistí en massa.

Tot s' ho mereix el valent adalit de la causa republicana, el primer que à Valencia donà l' exemple alentador de com s' efectuà l' despatx de un poble; el novelista insigne, honra y glòria de las lletres espanyolas; pero no era això sols lo que moia à la multitut: hi havia en el seu esplay l' idea de protestar, ab un acte d' adhesió y de carinyo, contra las infamias del qui avants sigue'l seu company, per ell treit de l' indiferència política pera portarlo al partit republicà, ab un' acta de diputat per bitllet d' entrada, y que després havia de pagar-li ab la més negra y descastada ingratiut. Hi havia també en el seu esplay el propòsit ferm de diril al fautor d' escàndolis y provocador de dissidencies:—Això respon el poble republicà de Barcelona à les teves provocacions.

Y en efecte, les trenta, les quaranta mil mans, que Passeig de Gracia avall batíen palmas en honor de'n Blasco Ibáñez, eran trenta, quaranta mil mans que queyan sobre las galtes del petulant Rodrigo Soriano.

Això no li diu res, y s' empenya en tornar, ben ample es Barcelona; pero encare no n' es prou pera contenir tot el címul de desprecí que ha de inspirar als republicans barcelonins. Calculi ab això si ha de trobar aquí ni una particula sols de ambient propici. Aquí no trobarà lo que à Valencia: enemicos personals de un brau lluyador, com en Blasco Ibáñez, capassos de conjuntarse en un sol sentit d' odi y de despit. Aquí l' s' enemicos de la causa republicana ja estan descartats; fa molt temps que'l partit republicà n' ha fet la trifa y quedan venuts y aniquilats.

Si s' refia de la difamació, de la calumnia y del escàndol contra determinadas personalitats, també en això se' portará xascó. Ja estém curats de sus tos. Y per més qu' empapi la ploma en el veneno més virulent, en la bilis més reconcentrada del seu fetje malat, que's desenganyi: may arribarà al extrem à que han arribat els *perdigots* regionalistes. Y han hagut de morir asfixiats en la seva mateixa corrupció. La materia, Sr. Soriano, está completament escaldufada.

L' única víctima que pot causar, es en tot cas, la del seu tinent escultif per escriure *El Radical* de Barcelona; un pobre diable, qu' està donant aquests dies un disgust de mort al seu propi pare, antich y pondonós republicà de tota la vida; y à fera de doldor, que à n' aquest jove illús algú hagnés de recordar grans favors rebuts, quan tenia la vida en perill, donant ab això dret à macularli l' front ab la marca infamant de la ingratiut.

Ja veu, D. Rodrigo, els únichs resultats positius de la seva campana à Barcelona: fer la desgracia de un minyó que no sabé per quina causa s' ha prestat à servirli d' escudet.

P. DEL O.

BATALLADAS

ROMPTE ho ha tingut decidit el ministre de la Guerra, y això que sembla no haver trencat mai cap plat ni cap olla.

Ha demanat un cupo exagerat, excessiu, molt superior al que reclaman las necessitats de la nació y al que exigeix el contingent efectiu del exèrcit.

Y 'ls pares de familia, com es natural, han reclamat, demanant una rebaixa de cupo, à fi de que no se' ls imposi un sacrifici inútil.

Y l' ministre de la Guerra ha respot, que lo de la rebaixa no pot ser; pero qu' en canvi ampliarà l' plazo pera que l' s' vulguin redimir pugnafro.

Lo qual ja no es partir la diferencia, sino partir per l' espinada als pares dels quintos.

**

Se demanan homes, no per tenir homes, ja que als pochs mesos d' haver entrat en caixa seran en viats á casa seva ab llicència ilimitada y no per això sense que deixin de apetxugar ab totas las molestias del servay actiu... sempre ab una cama enlayre per si, à lo millor, els cridan á les filas.

Si s' demanan homes, es per obtenir redencions, diners, forsa diners dels que puguin comprar ab un grapat d' or l' exenció de las molestias que l' s' servey imposa. Si no existís la facultat de redimirse, en lloc de 60 mil quintos, ab menos de 30 mil se contentaran, que no son més els que s' necessitan.

Y de això s' sufreixen els richs y l' s' pobres, y aquests més que aquells, perque al últim son els que han de cubrir plassa pels que se' n' escapulen apelant al recurs de la redenció.

Y encare hi haurà qui pretingui que l' obrer no s' ha de ficar poch ni molt en la política!

A la fàbrica dels Srs. Serrat de Rubí, una llenissa dora, saltant del telèr, va inferir á una traballadora una ferida que li costà la pèrduda de un ull.

Reclamà la indemnisió que li dona dret á percibir la llei sobre accidents del traball i que saben qu' va treure?

El seu despedida de la fàbrica, ella y tres germanas sevan.

Y ara si vol res que pledeji, que aquí estan els Srs. Serrat, enriquits ab el suor dels seus esclaus, pera sostener à peu y à caball que un ull de una traballadora no val un céntim, desde l' moment que n' hi queda un altre per plorar.

Ja veuen els traballadors rubinenchs si tenen necessitat de associar-se, pera defensar, no sols el seu pà, sino hasta els ulls de la cara.

Dos parrafets del últim discurs de'n Canalejas, encatariat ab la deria de declarar-se molt democràtica, pero al mateix temps molt monàrquic:

«Aquel programa que fué suscritto por varios que no quieren haberlo firmado, yo lo recojo dentro de la monarquía, porque con ella se puede ir más allá que lo que quieren los republicanos.»

En efecte: 'pot anar fins à ca'n Pistras, abont no anirán mai els republicans, porque no seguim el camí que hi porta.

Jamás prestaré à la República mi concurso, por que el que ha sido ministro de un rey, está impossibilitat per prestar servicios à la República.»

Una mica de memoria, D. Joseph.

Giri la vista en el seu passat y potser trobarà que s' ha errat de comptes.

No estarà bé si vosté vol que pugui prestar serveys à la República qui haja sigut ministre de un rey; pero está mil vegadas pitjor que qui, com vosté, sigue republicà 'prestés à ser ministre de la monarquía.

Cul-arreras no hi caminan las personas, sino l' s' cranchas.

Tots els Ateneos y Centres obrers de Instrucció, el dia de l' obertura del curs académich, varen obsequiar al Sr. Rodríguez Méndez, digne rector de l' Universitat literaria, ab un missatge, testimoniant la seva adhesió y estima, per sos esforços en pro de la ilustració de las classes traballadoras.

Això vol dir qu' estan ben trassadas las líneas del camí que ha de portar à Espanya à un porvenir honorós y digne. La classe obrera y la classe escolar, estretament unides en l' amor à la ciència, poden ser y serán els dos factors més actius del progrés y de la regeneració de la patria.

No 'ns cal dir res del meeting anti-polítich que va efectuar-se diumenge en un teatre del Paralelo. Cada hu té las seves preocupacions y l' dret perfecte de manifestarlas. Pero l' abstencionisme polítich del obrer ha redundat sempre en benefici esclusiu dels governs reactionaris y amics y mantenedors dels més odiosos privilegis. Comparar els profits de aquests governs, ab els desinteressats serveys dels que consagran el seu talent, la seva activitat y l' esforç que s' desenganyi: may arribarà al extrem à que han arribat els *perdigots* regionalistes. Y han hagut de morir asfixiats en la seva mateixa corrupció. La materia, Sr. Soriano, está completament escaldufada.

El ministre Sr. Cobián, al visitar en el Ferrol el quartel de la Infantería de Marina què dirian que vár fer?

«Per ventura va entrar á la cuyna á probar el ranxo?»

No, senyors: entrá á la capella y permanesqué llonga estona resonant davant de la imatge de la Verge.

De aquesta feta ja estém salvats. Que la Verge hi fassa més que nosaltres.

Y si algún dia tornan à donarnos una pallissa, que'ns concedeixi la resignació necessaria pera pénedre's-ho à la fresca, fins al punt que l' s' hajin rebuda per haverla merescuda, puguin seguir governant, per tots els sigles dels sigles. Amén Jesús.

Mr. Combes, l' assot del clericalisme francés ha vingut à Barcelona de riguros incògnit. Això s' que'l poderós partit republicà de Barcelona se vegi imposibilitat de demostrarli en un acte públic las grans simpatías que li inspira.

No'altres li envihem el nostre cordial saludo.

Y una sola cosa 'ns atrevim á demanar, y es que'ns deixi unes quantas ampollas de *Legia Combes*, per quan arribi l' hora de fer la gran bugada.

Subvencionada per l' Ajuntament de Barcelona, va celebrar-se el 24 del passat setembre, la festa religiosa de la Mercé.

Y à les portas de la iglesia s' repartien unes fuilles, consignant entre altres barbaritats que la nostra nació desventurada «arrastra abyecta el grillete del liberalisme» y demandant à la Verge de la Mercé que «aniquile à la prensa y liberte à todos del pernau yugo de los liberales.»

A qui s' hauria de llibertar es al Ajuntament de Barcelona, de concedir subvencions à una iglesia, en

la qual s' insulta de tal manera als mateixos que las pagan.

Els que mossegan la mà que l' s' favoreix, no me'reixen un favor, sino un cop de puny.

CARTAS DE FORA

LLORET DE MAR, 24 de setembre

Va prenen peu la idea de celebrar un meeting ab la cooperació del valent Lerroux, el Sr. Roselló y altres. Organismos bé, prenem una bona orientació y traballant de ferm, procurém pendre exemple dels valents republicans de Blanes, y à la vegada que donaríem un cop de mort al asquerós caciquisme, possem à ratlla als esotanats que s' están ensenyant de aquest poble, com ho prova la provocativa manifestació organisa pels neos el diumenge passat, y davant de la qual s' imposa un acte de virilitat que desvirtua l' efecte d' aquella mésca.

PALAU DE ANGLESOLA, 29 de setembre

Els republicans d' aquest poble acordarem la constitució del Comitè de propaganda republicana. Ja l' te nim, donchs; ara, à traballar tots à una pera l' proxim implantament de la República. A recuperar el temps qu' hem perdut durant nostra inactivitat, gràcies à la qual el caciquisme odio ha alstat son sitial en aquest poble, y lograrém que en el dia de les eleccions no' s' robi la conciencia als débils atemorits per les amenaçases dels burgesos y caciques.

SAN GERVASI, 28 de setembre

Ahir, diumenge, una senyora anà à portar uns quants ciris à la Bonanova, quan heus aquí que al entregars-los que s' cuida de rebrels, el capellà va dirí a aquest últim: *Ney, si no son de cera de la bona no' s' admés*. Al sentir aquestes impremeditives paraulas la senyora va avergonyir-s' d' allò més, y altres donas que per allí havia testimoniaren indignades la desfataxat d' aquesta gent que no s' amagan de fer el negoci mes despatxat.

La veritat es que xascos per l' istí no mes passan à la gent amiga de las moixigangas catòlicas. Qui no vulga tacas... que no regali cera.

LLANSÀ, 21 de setembre

Les hermanas de l' ensenyansa, acabar de perdre totas sas desixibles. Ara han vist els pares de algunes noyses que hi assistiran, que estan tan atrasadas de lletra avuy com el primer dia de anarhi. L' única cosa que han après es de mestegar oracions inútils. Solament hi han quedat tres ó quatre grandassassas, que son las portaveus d' ellas y dels sotans, pero aquestes s' hi han hagut d' agregar per forsa en vista dels desengangs y fracassos que han rebut continuament de molts joves. Aquestas van en camí de anar al convent de las tias que s' dedicen à espatllas de la llna.

MASQUEFA, 26 de setembre

Escolti, senyor Jover! es cert que no tenen cap competència municipal aprobat per la Autoritat correspondent d' ensa qu' exerceix el secretari D. Agustí Mir! Es veritat que l' s' han sigut imposades una pila de multas degut à faltas en el servay del municipi, que tenen per causa la ineptitud del secretari qu' hem de rosegar? d' han descontat del sou del secretari aquestas multas. Es cert que figura en el presupuest un regulara cantitat destinada à un auxiliar del secretari quan hi ha poblacions de més importància que no' l' necessitan?

¿Per qué no v'á venir a escoltar la conferencia del nostre diputat Llejet? ¿Que v'á tenir por d' haver de contemplar els draps que'l valent republicà v'á posat al sol? Donchs tot lo poble de Masquefa 's hi v'á veure... meus vos.

BADALONA, 28 de setembre

El paperot insuls que tenim deurà anomenar-se *L' Oliva* ó *Lo Mussol*, tot menys *Lo Rossinyol*, com se titula, perque en ell hi buydan tota la baba virulenta els caracatòlics regionalistes de totas calanyas. Inútil es dir que tots los escrits van dirigits à combatre la llibertat y l' progrés, à la vegada que se' profitan y fins n' abusen per defensar las seves bestialitats y ximperias. D' això entraïm fins al estrèm de fer l' apologia d' aquell malvat que s' diugué Torquemada, demonstrant ab això lo que s' pot esperar de sos sentiments pseudo-religiosos. El poble de Badalona, liberal y republicà, anticlerical per essència, va prenent bona nota de las intencions d' aquests caracs y neos, y per això cada dia va afirmants més y més la unió estreta y sólida de tots els amants de la República que desbaratarà per complir l' s' plans de tota aquesta cäfilla de llanuts tan intolerants com hipòcritas y rastriers.

Es d' esperar que la premsa republicana de la localitat posi en evidència la conducta asquerosa y solapada de aqueixa gent, perque la veritat, hi ha certas coses que no' s' poden deixar passar sense la replica que s' mereixen.

A Mr. Combes

Ilustre insecticida, orejador de Fransa, mantenedor valent del foix sagrat que del Progrés fa moure la gran màquina, molt ben vingut sigueu à la famosa terra de la llna.

L' obra qu' heu dut a cap en la nació magnanima que sempre ha Anat del món, alta y generosa, à la vanguardia, sólis un home com vos, ferm y atrevit, podia realisarla.

Y que ho heu fet molt bé ho proban els esclats d' odi y de rabia ab que tots els insectes repugnats, totas las alimanys que havíen fet son nfus en les hermoses terras de las Galias pronuncian vostre nom, segons ells, del del diable.

¡Quiña feyna, gran Combes! D' això sí que se'ns diu fèn un bon dissapte! Obligá a aixecà l' camp als regiments de frares que, prenent à la Fé per instrument y al seu Deu per pantalla, furgavan dins del cor de la nació y la sanch li xuclavan.

per regularla à Roma, magatzém de totas las infamias...

aquest país se l' enlluerna fàcilment ab qualsevol paraula una mica vistosa. El sanejament de la moneda... Que 'm pelin si jo mateix sé això qué vol dir. ¿Y com s' ha de sanejar? Comprant or? Venentne? Retirant plata? Recullint bitllets? Declarant la calderilla gratuita y obligatoria? Ja ja...
—Hasta reya?

—Y no poch de gust!... «Ja ja!—deyas rihibit: Y pensar que 'l públic està convensudissim de que seguit el meu plan la moneda 's sanejará, y baixarán els cambis y una pesseta arribarà a guer cent 6 cent trenta céntimes!... La veritat es que ab questa materia ni sé lo que 'm dích ni lo que 'm peso... Allò: embolicà que fa fort y qui dia passa anys empreny. Vaig parlar de nivellar els cambis y sanejar la moneda, com hauria parlat de la lluna si jo hagués suposat que aquest tema podia enllayrarme al poder. La qüestió era desbançar al altre y ferme amo jo.

—Calla!—va exclamar en Villaverde, verdaderament aterrat: —no vull saber res més! Calla!

Noy, ara ja hi comensat—va replicar l' animal, continuant la relació del somni: —«Lo que hi fet ab en Silveta—vas dir després d' això—es una porqueria que no té perdó de Deu. Perque mireu que, á pesar de les atencions que jo li devia y de la paraula que li havia donat, ferri la traveta d' aquella manera y soplarli la cadira ab tanta desocupació... Y encare dirán de la barra de 'n Romero...»

—Calla, lloro!—va tornar a cridar don Raimundo, ab els ulls fora de les órbites.

—No vull! Ja t' havia avisat antes...

—T' ordeno que tanquis el bech.

—Y jo responch que no 'l tancaré que no hagi acabat de contar tot el somni...—

Davant de tanta insolència, en Villaverde va perdre 'ls estreps. Agafà 'l lloro pel coll y jnyach!, d' una sola apretada va deixarlo de cos present.

Pero jay!, el mal estava fet y per anyadidura era més gros de lo que 'l jefe del Gobern s' imaginava. A la quènta, avans de referirlo al interessat, l' indiscret animal havia contat el somni á la criada, la criada l' havia explicat á la portera... y 'bona nit viola! l' endemà ja 'l sabia tot Madrid.

Pobre lloro! O més ben dit, pobre Villaverde!

FANTÁSTICH

LS liberals monárquichs no s' entenen ab la ditxosa jefatura.

Els uns volen que designin el jefe els ex-ministres; els altres els diputats y senadors actuals; els altres un' Assamblea convocada al efecte; els altres finalment estan perque 'l rey trihi al que li fassi mes pessa, entregantli la clau del rebot.

En un ó altre sentit s' agitan, cada hu per la seva

part, en Montero Ríos, en Vega de Armijo, en Moret, en Canalejas, en Romanones y algun altre de menor quantia. De manera que no troben forma d' entendres.

L' altre dia li deya á un de la colla:

—Home, aixó de la jefatura ¿com no se 'ls ha ocorregut fértsela á palletas?

—Y ell me va respondre tot cremat:

—Sí, per palletas estém... Si per cas, á garrotadas. No hi tinch res que dir: per mí ja poden comensar.

Diuhan de Sofia que ha desaparescut el príncep Fernando, que ocupava 'l trono.

—Volen dir que no 'l trobarán?

Si jo fos monárquich de aquell país, no m' hi pensaria gens: lo primer que faria fora ferlo cridar pel nunci.

Y després que l' hagués trobat, assentantlo de nou en el soli, colocaria un calaxet entre 'ls dos brassos del tron, com el que 's posa á las bassetas de las criatures perque no s' escapin.

Y no 'l faltarà d' altra, sino que á cada moment els prínceps poguessin ferse fonedissos!

El Papa de Roma ha invitat al emperador de Russia á que li fassa una visita, y aixó que l' emperador moscovita també es Papa: Papa dels cismàtics.

Y no 's crequin: no hi ha qu' extranyarose de las magarrufas que's volen fer els representants de dos religions enemigas, cada una de las quals condemna

á l' altra á las penas eternas del infern. Ben mirat, tot son papas.

Els Pares benedictins de Madrid se dedicavan á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia en el jutjat.

Pares benedictins!

—No seria millor designarlos ab el nom de *Padres maledictos*?

Els padres benedictins de Madrid se dedicaven á reclutar infellos destinatius á colonizar no sé quinas terras inhospitarias d' Australia. Ecls prometian l' oro y 'l moro; pero un cop els tenian allá 'ls sometian als traballs mes brutals, tractantlos pitjor qu' esclaus.

Sobre aquest abús s' ha formulat una denuncia